DNES
HRAJEME PRO VÁS
KOMEDII

15.
DUBNA
1960

CARLO GOLDONI:

SLUHA DVOU PÁNŮ

(meziscény z motivů povídek, které napsal:
ALBERTO MORAVIA)

OSOBY A OBSAZENÍ

Pantalone	Ernesto Rapelli	O. Janda
Klárka, jeho dcera	Lucia Modestiová	A. Tománková
Dottore	Ottavio Torello	J. Čeporan
Silvio, jeho syn	Ugo Pacci	V. Kotva
Smeraldina, služka	Gerarda Muccietová	M. Albínová
Beatrice	Agnese Rapelli	M. Viková
Florindo	Egisto Zarrini	E. Němec
TRUFFALDINO	GIGI Soreti	J. Haukvic — S. Lichý
Brighela	Remo Lopresto	J. Fukala
Číšník	Carlo	K. Válek
Nosič	Peppino Pandolfi	J. Kříž
Principalle	Eduardo Ginessi	V. Oktábec
Strážník	Palombi	J. Jurka a jiní

REŽIE SAŠA LICHÝ SCÉNA OTAKAR SCHINDLER

KOSTÝMY S. ČIHÁKOVÁ HUDBA J. CEREMUGA DIRIGENT P. MANDEL INSPICIENT TULÁČEK

NAPOVÍDÁ LABÚDEK VÝROBA DEKORACÍ MAGIERA S KOL. SVÍTÍ ŘEZÁČ S KOL.

VÝROBA VLÁSENEK NYTRA S KOL. STAVBY J. DRDA S KOL.

Stalo se...

„Tak vy máte zájem o...“ řekl ledabyle ředitel a nenamáhal se ani dokončit větu a pozvednout oči od kupy papírů, která se tyčila na jeho stole.

„Ano,“ odpověděl muž nejistě, „O to místo.“

„Dramaturga?“

„Dramaturga; když se tomu tak dneska říká.“

„Jaké máte vzdělání?“

„Já jsem prosím právník.“

„Tak co děláte tady? Tady je, pane, divadlo a ne advokátní poradna.“

„No právě, víte mně...“

„Jakýpak no právě, jakýpak víte. Divadlo není žádný holubník. A pak, co by tomu řekl odbor pracovních sil?“

„Když mně se divadlo líbí.“

„Mně se líbí bílí siamský sloni a taky si je nepěstuju na zahrádce. Nemůžu. Kdyby člověk mohl dělat, co se mu líbí, pane...“

„Ale já umím...“

„Co umíte?“

„Psát.“

„Co?“

„Komedie.“

„Ale jděte,“ řekl ředitel trochu potměšile, ale jeho zájem vzrostl na tolik, že se už zabýval myšlenkou zvednout hlavu od papírů a podívat se na muže, se kterým konverzoval.

„Tak vy umíte psát komedie? Hm, a jakpak jste to zjistil, že u m í t e psát? To vám už nějakou hráli?“

„Hráli, a ne jednu.“ Tahle odpověď byla už trochu sebevědomá a to ředitele popudilo.

„Hráli a ne jednu,“ opakoval výsměšně. „A kdepak hrají ty vaše komedie? U Červíčků v Kardašový Řečici, ne?“

„Ne, nejvíc mně jich hrál pan ředitel Medebach, v Benátkách.“

Teď teprve ředitel zjistil, že přestřelil. Kdoví, kdo mu to vůbec vlez' do kanceláře. Slova Medebach a Benátky začaly vyvolávat v jeho hlavě asociace jako „filmový festival“, „neorealismus“, „A. M. Brousil“. Opatrně se zeptal: „Kolik?“

„Asi sto dvacet,“ odvětil klidně muž.

„Jenom?“ zasípal ředitel na pokraji zhroucení.

„No, a pak ještě nějaká libreta k melodramům, nějaké ty tragédie, libreta k buffo operám...“ odpovídal překotně muž. Teprve teď se odvážil ředitel zvednout hlavu. Spatřil muže s dlouhými, bílými vlasy, splývajícími na ramena, a v kostýmu, jaké nosily postavy z minulého století. Než se stačil zachránit myšlenkou, že ten muž je blázen, omdlel.

A není divu. Vždyť po takovém rozhovoru by musel omdlít i ředitel krajně korektní. Shání celá léta slušnou komedii a tady se mu najednou objeví chlap, který jich napsal sto dvacet a hráli mu je dokonce i v cizině. Ale ředitelé se nemusí bát, že budou v nejbližší době vystaveni takovému nervovému otřesu. Náš rozhovor je zcela vymyšlen. Představili jsme si pouze, jak by to asi dopadlo, kdyby se Carlo Goldoni ucházel o místo v dnešním divadle. Ale k podobné situaci nemůže dojít. Carlo Goldoni, který skutečně dokázal napsat i šestnáct komedií za rok, zemřel jako emigrant v Paříži roku 1783 v požehnaném věku 86 let. Byl z rodu renezančních obrů typu Leonardova nebo Lope de Vegy.

Nejen, že po sobě zanechal toto rozsáhlé dílo, jehož značná část dodnes žije na všech světových scénách, ale uskutečnil i velikou reformu italského divadla. Vystoupil proti tradiční comedii dell arte, situační improvizované komedii, staré dvě stě let, která se stala ve své poslední fázi překážkou dalšího zdravého rozvoje italského divadla. Položil základ komedii nové, komedii charakterové, prodchnuté duchem revolučního měšťanstva. Pod jeho rukama se ztrnulé masky Pantalonů, Brighelů, Dottorů, Capitánů, Arlechinů, Truffaldinů, Servet a Colombin, změnily v živé charaktery prostých italských lidí a lidiček. A právě pro živost charakterů jeho prostých lidí, pro ú s m ě v n ý pohled na život, ve kterém vítězí pracující, neurozený člověk nad člověkem urozeným, nad zahálčivým šlechticem, právě proto dodnes Goldoniho hrajeme.

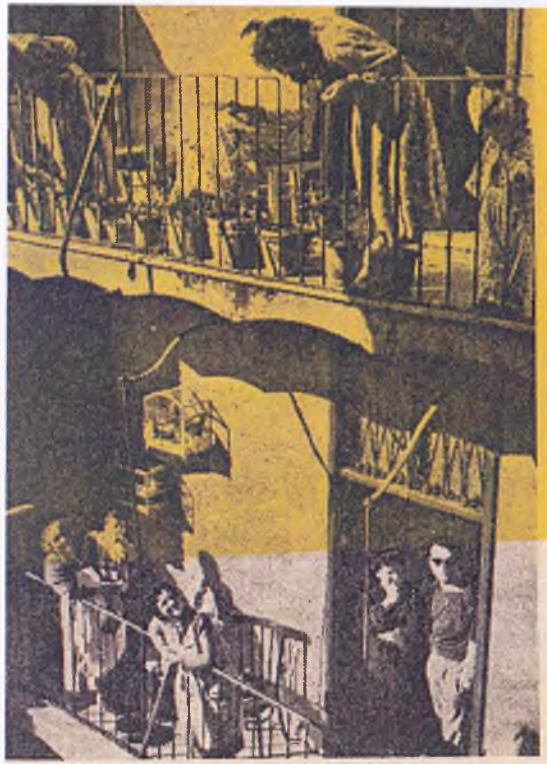

Klárka — Silvínku, vždyť já tě miluji z celého srdce!

Silvio — A já tě nenávidím z celé duše!

Klárka — Jestli se neupokojíš, budu mít z toho smrt!

Silvio — Radši tě chci vidět v hrobě než v jeho náruči!

Klárka — Tak dobře, budeš mít, co chceš! (Sebere kord se země)

Silvio — Jen tenhle kord může pomstít mé pohanění!

Klárka — Takovýhle jsi ty na svou Klárinku surovee?

Silvio — K tomus mě dohnala jen ty!

Klárka — Ty chceš opravdu mou smrt?

Silvio — Já nevím sám, co chci!

Klárka — Ať mě máš na svědomí! (Opře si hrot kordu o prsa)

Smeraldina (vyběhne, sebere Kláree kord) — Ježíšmánkote, milostslečno, copak vás to napadá? (K Silviovi) A vy, chlape neužilá, vy byste ji nechal? Máte vůbec srdce? Tak se na něho podívejte — pro tohohle chlapa by se měla ženská vraždit? Na to jste, milostslečinko, moc a moc dobrá. On vás nechce? Když vás nechce, tak vám za to sám taky nestojí. Ať táhne ke všem čertům, mordýř jeden, a vy pojďte se mnou, mužských všude dost.

< A BALKONOVÁ SCÉNA V DNEŠNÍ [illegible]

SENZA
PAROLE
BEZE
SLOV
SENZA
PAROLE
BEZE
SLOV
SENZA
PAROLE
BEZE
SLOV
SENZA
PAROLE
BEZE
SLOV
SENZA
AROLE
BEZE
SLOV
SENZA
AROLE
BEZE
SLOV
SENZA
AROLE
BEZE
SLOV

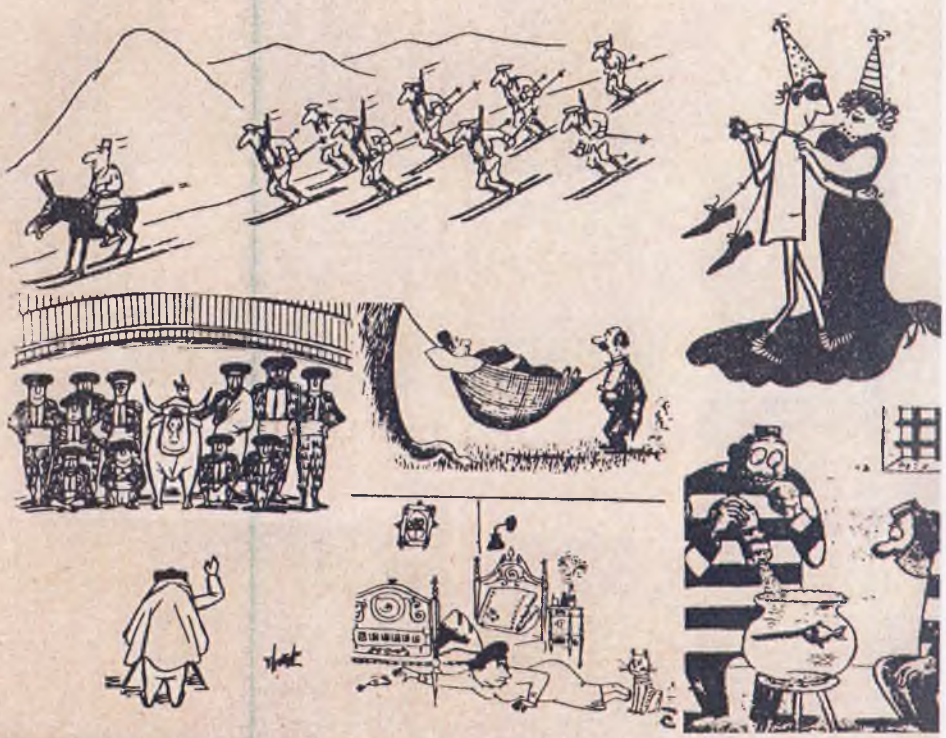

TEXTY VYMYSLELI
CARLO GOLDONI A ZDENĚK HEDBÁVNÝ
NÁVRH PROGRAMU
OTAKAR SCHINDLER

DIVADLO PETRA BEZRUČE OSTRAVA

TISKLY MORAVSKÉ TISKAŘSKÉ ZÁVODY, n. p.
OLOMOUC, PROVOZOVNA 21, OSTRAVA I
T-15* 01098
CENA Kčs 0,90